

Ylläksen osayleiskaavan muutosehdotus painottaa kestävästä kehitystä ja keskittämistä

Myös poronhoito ja luontoarvot huomioidaan aiempaa paremmin. Ehdotus on esillä elokuun puoliväliin asti.

Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen on edennyt. Kaavaehdotus tuotiin toukokuussa yleisön nähtäville Kolarin kunnanvirastoon, ja kesäkuun alussa siitä järjestettiin esittely- ja keskustelutilaisuus Äkäslompolossa luontokeskus Kellokkaassa.

– Kestävyys on nyt nostettu keskiöön. Kaavamuutoksen edellisessä versiossa näin ei ollut, kertoi ehdotusta esitellyt arkkitehti **Sanukka Lehtiö** rakennus- ja ympäristöalan asiantuntijayritys Swecolta.

Kaavan ensimmäinen versio esiteltiin vuonna 2021.

Lehtiön mukaan ehdotuksessa painotetaan rakentamisen keskittämistä. Lisäksi siinä huomioidaan poronhoito, luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot voimassa olevaa yleiskaavaa paremmin.

Ylläksen alueella on nyt voimassa kunnanvaltuuston vuonna 2008 hyväksymä osayleiskaava. Kaavaa uudistetaan, sillä Ylläs on kehittynyt voimakkaasti viime vuosina ja kehityksen odotetaan jatkuvan. 196 neliökilometrin uudistettavaan alueeseen sisältyvät Ylläksen tunturialue sekä Ylläsjärven, Äkäslompolon ja Luosun kylät. Sen sijaan Han-

nukaisen mahdollinen kaivosalue jää ulkopuolelle, sillä sille on laadittu oma osayleiskaavansa.

Rakentaminen vaihteistetaan

Kaavaehdotuksessa rakentamiselle kaavoitettut alueet on jaettu kolmeen kategoriaan. Ensimmäisenä kaava ohjaa rakentamaan alueille, jotka on osoitettu ”ensisijaisesti täydennettäväksi ja tiivistettäväksi”. Tämän jälkeen myös laajennus- ja reservialueiksi osoitetut alueet voidaan ottaa käyttöön, Lehtiö kertoi.

Osayleiskaavan uudistamisessa tavoitevuodeksi on asetettu 2040. Siihen mennessä paljon esillä olleesta 50 000 vuodepaikan tavoitteesta ehtii toteutua noin puolet, hän arvioi.

– Ehdotuksessa huomioidaan yhä kovan kasvun tavoite, mutta se, mihin rakentaminen sijoitetaan, on hieman muuttunut.

Edelliseen luonnokseen nähden muutoksia on tullut teollisuustoimintaan, kun esimerkiksi Aavahelukan lentokentän kylkeen on kaavoitettu kevyttä teollisuutta. Tämä voisi Lehtiön mukaan tarkoittaa vaikkapa pesulaa. Vakituiseen asumiseen tarkoitettuja alueita on lisät-

ty suhteessa loma-asuntoihin. Loma-asuntojen ja matkailuelinkeinojen tarkennuksia taas tehtiin useassa kohtaa muun muassa vedenottamoiden, asemakaavahankkeiden ja mielipiteiden perusteella.

Uusia liikennetkaisuja

Kun edellinen kaavaluonnos esiteltiin syksyllä 2021, yleisön huomio kiinnittyi muun muassa liikennetkaisuuihin. Niihin on nyt tullut muutoksia.

Äkäslompolojärven päältä on poistettu moottorikelkkareitti ja myös Ylläsjärvellä ilmastonmuutokseen ja heikkenevään jäätalanteeseen varaudutaan osoittamalla kelkkareitti maalle. Kokoojatieksi suunniteltu tie Kaulavaaran ja tunturissa kulkevan Maisematien välillä on muutettu lainvoimaisesta yleiskaavasta niin, että vain Maisematieltä lähtevä alkuosa on kaavoitettu uutena tienä, kun taas suurin osa on osoitettu mahdollisena yhteystarpeena.

– Asiasta on keskusteltu paljon Metsähallituksen kanssa. Uuden tien rakentaminen Kaulavaarasta ei olisi kestävä kehitys mukaista. Se on kuitenkin kaa-

vassa yhteystarpeena sen vuoksi, ettei siihen tule rakennuksia, Lehtiö kertoi.

Yhdystien toteutuminen on epätodennäköistä myös siksi, että Lapin ely-keskus on kertonut, ettei se rahoita tietä. Tien toteuttaminen olisi siten Kolarin kunnan vastuulla.

Ehdotuksessa kannustetaan panostamaan joukkoliikenteeseen. Sähköbussin varalle on osoitettu yhteystarpeena kahdeksikko Ylläsjärvellä ja lenkki Kaupinselällä Äkäslompolossa. Kuitenkin myös pysäköintialueita on lisätty ulkoilureittien tuntumaan.

Yleiskaava linjaa, asemakaava tarkentaa

Yleisötilaisuudessa keskustelua herätti junaradan ohjeellinen linjaus Rautuvaarasta Ylläsjärven kautta kohti Leviä. Ylläsjärvellä on osoitettu pysäkki ja asemanseutu.

Palovaaran alue mahdollisen aseman lähellä on osoitettu aiempaa kylämaisemmäksi. Tätä vastustettiin yleisössä.

– En näe, mitä haittaa kylämerkinnästä olisi. Se mahdol-

listaa vakituiseen asumisen ja elinkeinotoiminnan lisäämisen. Alueella on asemakaava, ja se ohjaa yleiskaavaa tarkemmin rakentamista. Osayleiskaavassa kuitenkin katsotaan 20 vuoden päähän, Lehtiö muistutti.

Ero yleiskaavan ja asemakaavan välillä oli tilaisuudessa tarpeen tuoda esiin. Ylläksen alueella on voimassa useita asemakaavoja ja ranta-asemakaavoja.

– Osayleiskaava tarkoittaa kunnan strategista tahtotilaa. Se ei muuta maaomistusta tai määrää, mihin tarkoitukseen maata asemakaavoitetuilla alueilla käytetään. Yleiskaava ohjaa tarpeesta lähtevää asemakaavaa tai sen muutosta, Lehtiö selvensi.

Muun muassa lähiliikunta-alueet määritellään asemakaavassa.

– Yleiskaavassa kaikki kartassa vihreällä, punaisella ja ruskealla merkatut alueet mahdollistavat esimerkiksi urheilukentän rakentamisen.

Ongelmaksi lähiliikunta-alueiden asemakaavoittamisessa voi kuitenkin muodostua se, että kunnalla on vain vähän maaomistusta tunturikylien alueella.

Kaksi uutta aluetta luonnonsuojeluun

Ehdotuksessa geologisesti arvokkaat kohteet, muun muassa lieveuomat, huomioidaan aiempaa paremmin. Uusia luonnonsuojelualueita osoitetaan kaksi: Niesaselän luonnonsuojelualue ja Mustavuoman lehtojensuojelualue.

Laskennalliset tulva-alueet taas osoitetaan Äkäslompolon, Ylläsjärven ja Luosujärven vaikutusalueille.

Kaavaehdotus on nähtävillä Kolarin kunnanvirastolla ja viraston kesäsulun aikana Kolarin kirjastossa 15. elokuuta asti. Ohjeet mielipiteen jättämiseen löytyvät kunnan verkkosivuilta.

Mikäli muutostarpeet ovat vähäisiä, ehdotukseen tehdään tarkennuksia ja se siirtyy kunnanhallituksen käsittelyyn. Osayleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Jos taas ilmenee suuria muutostarpeita, kaavaehdotus tuodaan uudestaan yleisön nähtäville.

Johanna

- MEILTÄ KATTAVA VALIKOIMA HERKULLISIA JA YKKÖSLUOKKAISIA PORON- JA HIRVENLIHATUOTTEITA
- LAPIN MARJOJA / MARJAJALOSTEITA
- TUNTURIJÄRVEN KALAA / KALAJALOSTEITA
- ☕ KAHVILAPALVELUT
- SUOSITTUJA POROPANINEJA
- PÄIVITTÄIN LOHIKEITTOA SEKÄ UUNITUORETTA RIESKAA (MYÖS MUKAAN MYYTYNÄ)

AVOINNA:
JOKA PÄIVÄ 9.30-17

Pidennetyt aukioloajat tienvarressa
OPEN-KYLTEISSÄ
ja verkkosivuillamme
www.porroporo.fi

Pello

21 km

5 km

NAPAPIIRI

**RUNSAK VALIKOIMA
PORO-
HERKKUJA!**

**MYÖS HERKUILLE
ALENNETTUJA
HINTOJA!**

**TULE
TEKEMÄÄN
HUIPPU-
LÖYTÖJÄ!**

**PÖRRÖPORON
MYYMÄLÄN
TOIMINTA
JUOKSENGISSA
JATKUU VIELÄ
ELOKUUN LOPPUUN
ASTI!**

**TYHJENNYS-
MYYNTI**

**PALJON
ALENNUKSIA**

HUOM!

FRESH FOOD FIN OY
JATKAA EDELLEEN
TOIMINTAAN
TOISAALLA
TOIMITTAMALLA
SIPSEJÄ JA KUOHU-
JUOMIA KAUPPOIHIN.

**MM. PALJON
LAADUKKAITA
MATKAMUISTO-
ESINEITÄ
ALENNETUIN
HINNAIN!**